

Шевченко Павло Васильович

Київський національний університет

технологій та дизайну (м. Київ)

Наукова керівниця – старша викладачка Бороліс І. І.

ПЕРЕКЛАД АНГЛОМОВНИХ ТЕКСТІВ ЯК ОДИН З РІЗНОВИДІВ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАЦІЇ

Сьогодні переклад слугує основним способом комунікації різних культур. Основною задачею перекладачів є допомога людям різних народів порозумітися попри мовний бар'єр. Вони повинні не просто перекласти текст з однієї мови на іншу, але й адаптувати його так, щоб читач, незважаючи на різниці в культурах, зміг отримати інформацію якомога ближче до оригіналу. Міжкультурна комунікація є дуже важливою частиною співіснування людей, зокрема у політичній сфері, тому перекладачі зобов'язані мати досвід у міжкультурному спілкуванні.

Метою роботи є проаналізувати переклад як один з різновидів міжкультурної комунікації, проаналізувати труднощі з якими стикаються перекладачі під час перекладу англомовних текстів та способи адаптації англійських висловлювань для української мови.

Багато перекладів англомовних текстів – це переклади творів художньої літератури. Для перекладу художніх творів перекладач повинен не тільки знати англійську мову, але й сам мати навички художнього письма, щоб успішно адаптувати художній твір. Окрім цього, необхідно передати індивідуально-авторський стиль письма оригіналу. Серед перекладів найважливішими є інформативні переклади, це: суспільно-політичні, ділові, економічні, юридичні, побутового характеру та інші. Інформативний переклад – це тип перекладів текстів, основна функція яких – це передача певної інформації, а не художньо-естетичний вплив на читача.

Для того щоб називатися професійним перекладачем необхідно не тільки знати лексику та граматику іноземної мови, але й мати глибокі знання рідної мови та знання культури країни, мова якої перекладається. Найчастішою проблемою, з якою стикаються перекладачі, є те що носії різних мов часто не сприймають інформацію однаково. Навіть такі, на перший погляд, неважливі відмінності в національному одязі, кухні та нормах поведінки можуть ускладнити міжкультурні контакти. Під час перекладу потрібно поєднати дві мови та дві культури, заради того щоб успішно провести міжкультурну комунікацію.

Культура – це сукупність матеріальних і духовних цінностей, створених людством протягом його історії (Словник іншомовних слів). У культурі зберігаються традиції, досвід та історія народу, а сама культура відображається в мові. Мова не може існувати без народу, а народ, у свою чергу, не може існувати без мови.

Практичний переклад є неможливим без навичок лексичних і граматичних трансформацій та адаптації тексту. Важливо знати відмінності фраз що використовуються носіями однієї мови та їх еквівалентами для іншої мови, щоб уникати неправильний дослівний переклад. Наприклад, звичайна відповідь на висловлення «Дякую!» в українській мові – це «Немає за що!», але в англійській мові є чимало еквівалентів до цього висловлення, наприклад: «You're welcome!», «Forget it!», «Don't mention it!» та інші. Дослівно вони перекладаються як: «Ласкаво просимо!», «Забудьте про це!» та «Не згадуйте про це!», що є недопустимим у цьому контексті. Контекст також є дуже важливим для слів з великою кількістю значень. Англійське слово «set», згідно з Книгою рекордів Гіннеса, має найбільшу кількість значень, та нараховує 430 значень (Guinness World Records). Деякі переклади цього слова є зовсім непов'язаними з іншими, наприклад: ставити, направляти, комплект, нерухомий, будова тощо. Навіть таке коротке слово як «case», у певному

контексті, може перекладатися на українську мову як «випадок у судовій справі», тобто цілим словосполученням, адже не має еквівалентного слова в українській мові.

Отже, зважаючи на вищевикладений матеріал, доходимо до висновку, що у сучасному світі термін «міжкультурна комунікація» має першорядне значення в межах зростаючих тенденцій глобалізації та міжнародного співробітництва, а для проведення міжкультурних комунікацій світу потрібні кваліфіковані перекладачі з глибоким знанням мов та культур.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Словник іншомовних слів. Культура. В словнику іншомовних слів. Дата звернення – 10 лютого 2022 р.: <https://www.jnsm.com.ua/cgi-bin/u/book/sis.pl?Article=10704&action=show>
2. Guinness World Records. English word with the most meanings. In Guinnessworldrecords.com. Retrieved February 10, 2022, from: <https://www.guinnessworldrecords.com/world-records/english-word-with-the-most-meanings#:~:text=The%20word%20with%20the%20most,60%2C000%20words%2C%20or%20326%2C000%20characters>
3. House, J. (2015). *Translation as Communication across Languages and Cultures*. Routledge.
4. Obodoeze, N. (2016). Intercultural Communication through Translation: The Evaluation of Gerhard Grotjahn Pape's Strategies in the Translation of Ken Saro-Wiwa's *Sozaboy* into German. *African Journal of Education, Science and Technology*, 1(3), 225-236.
5. Köksal, O., Yürük, N. (2020). The Role of Translator in Intercultural Communication. *International Journal of Curriculum and Instruction*, 12(1), 327–338.